

NGUYỄN DỤC QUANG (Tổng Chủ biên) – VŨ ĐÌNH BẦY (Chủ biên)
NGUYỄN THỊ THANH HỒNG – BÙI THANH XUÂN

Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp

11
SÁCH GIÁO VIÊN

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC HUẾ

CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ
XUẤT BẢN - THIẾT BỊ GIÁO DỤC VIỆT NAM

NGUYỄN DỤC QUANG (Tổng Chủ biên) – VŨ ĐÌNH BẦY (Chủ biên)
NGUYỄN THỊ THANH HỒNG – BÙI THANH XUÂN

Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp

11
SÁCH GIÁO VIÊN

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC HUẾ

CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ
XUẤT BẢN - THIẾT BỊ GIÁO DỤC VIỆT NAM

LỜI NÓI ĐẦU

Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp là hoạt động giáo dục bắt buộc trong Chương trình Giáo dục phổ thông 2018. Học sinh lớp 11 đã quen với việc thực hiện các nhiệm vụ trong hoạt động trải nghiệm. Tuy nhiên, năm học này cũng sẽ có nhiều thử thách đòi hỏi học sinh phải nỗ lực phát triển, hoàn thiện bản thân hơn, cũng như tập trung cho việc học tập, rèn luyện theo định hướng nghề nghiệp. Vì vậy, Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp lớp 11 cũng sẽ có những hoạt động phù hợp với yêu cầu này.

Sách giáo viên *Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 11* được thiết kế cùng với sách giáo khoa *Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 11* thuộc bộ sách Cánh Diều đã được Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo phê duyệt để sử dụng trong các trường trung học phổ thông. Sách giáo viên *Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 11* đóng vai trò hỗ trợ giáo viên, cung cấp các hướng dẫn cụ thể cho giáo viên về việc tổ chức hoạt động trải nghiệm trong nhà trường.

Sách gồm các nội dung cơ bản sau:

Phần thứ nhất: Một số vấn đề chung về tổ chức hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp cho học sinh lớp 11.

- Giới thiệu khái quát về chương trình *Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 11* trong Chương trình Giáo dục phổ thông 2018.
- Cấu trúc của sách giáo khoa *Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 11*.
- Hướng dẫn chung về tổ chức hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp.

Phần thứ hai: Hướng dẫn thực hiện các chủ đề và các hoạt động cụ thể trong sách giáo khoa *Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 11*.

Những gợi ý thực hiện các hoạt động này không phải là phương án duy nhất mà chỉ mang tính tham khảo. Giáo viên có thể dựa vào đây để thể hiện sự linh hoạt, sáng tạo của mình trong cách thức tổ chức, lựa chọn phương pháp, hình thức và triển khai các hoạt động cho học sinh. Hi vọng cuốn sách sẽ là tài liệu hữu ích, hỗ trợ tích cực cho các thầy cô.

Chúc các thầy cô thành công!

Nhóm tác giả

Phần thứ nhất

MỘT SỐ VẤN ĐỀ CHUNG VỀ TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM, HƯỚNG NGHIỆP CHO HỌC SINH LỚP 11

I. KHÁI QUÁT CHUNG VỀ HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM, HƯỚNG NGHIỆP LỚP 11

Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp là hoạt động giáo dục bắt buộc trong Chương trình Giáo dục phổ thông 2018. Hoạt động trải nghiệm (cấp tiểu học) và Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp (cấp trung học) là hoạt động giáo dục do nhà giáo dục định hướng, thiết kế và hướng dẫn thực hiện. Mục tiêu của hoạt động này là tạo cơ hội cho học sinh (HS) tiếp cận các vấn đề và các tình huống của đời sống thực tế. Qua đó, HS được thể nghiệm các cảm xúc tích cực, vận dụng các kinh nghiệm, huy động tổng hợp kiến thức, kỹ năng có được từ các môn học để thực hiện những nhiệm vụ được giao hoặc giải quyết những vấn đề của thực tiễn đời sống trong nhà trường, gia đình, xã hội phù hợp với lứa tuổi. Thông qua hoạt động trải nghiệm, các phẩm chất chủ yếu, năng lực chung và các năng lực đặc thù của HS được phát triển.

Các năng lực chung gồm:

- Năng lực tự chủ và tự học;
- Năng lực giao tiếp và hợp tác;
- Năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo.

Các năng lực đặc thù được hình thành thông qua Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp bao gồm:

- Năng lực thích ứng với cuộc sống;
- Năng lực thiết kế và tổ chức hoạt động;
- Năng lực định hướng nghề nghiệp.

Các mạch nội dung hoạt động trong Chương trình Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp bao gồm:

- Hoạt động hướng vào bản thân;

- Hoạt động hướng đến tự nhiên;
- Hoạt động hướng đến xã hội;
- Hoạt động hướng nghiệp.

Ở cấp trung học phổ thông, Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp giúp HS phát triển các phẩm chất, năng lực đã được hình thành ở cấp tiểu học và cấp trung học cơ sở. Kết quả giai đoạn giáo dục định hướng nghề nghiệp, HS có khả năng thích ứng với các điều kiện sống, học tập và làm việc khác nhau; thích ứng với những thay đổi của xã hội hiện đại; có khả năng tổ chức cuộc sống, công việc và quản lí bản thân; có khả năng phát triển hứng thú nghề nghiệp và quyết định lựa chọn được nghề nghiệp tương lai; xây dựng được kế hoạch rèn luyện đáp ứng yêu cầu nghề nghiệp và trở thành người công dân có ích.

Các nội dung cụ thể và yêu cầu cần đạt của chương trình Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp lớp 11:

NỘI DUNG HOẠT ĐỘNG	YÊU CẦU CẦN ĐẠT
HOẠT ĐỘNG HƯỚNG VÀO BẢN THÂN	
Hoạt động khám phá bản thân	– Nhận diện được nét riêng và thể hiện được sự tự tin về đặc điểm riêng của bản thân. – Phân tích được những điểm mạnh, điểm yếu của bản thân và biết điều chỉnh bản thân để thích ứng với sự thay đổi. – Nhận diện được hứng thú, sở trường của bản thân và có kế hoạch phát triển sở trường liên quan đến định hướng nghề nghiệp trong tương lai.
Hoạt động rèn luyện bản thân	– Tuân thủ kỉ luật, quy định của nhóm, tập thể trường, lớp, cộng đồng. – Thể hiện được sự nỗ lực hoàn thiện bản thân; biết thu hút các bạn cùng phấn đấu hoàn thiện. – Quản lí được cảm xúc của bản thân và ứng xử hợp lí trong các tình huống giao tiếp khác nhau. – Thực hiện được kế hoạch tài chính cá nhân một cách hợp lí.

NỘI DUNG HOẠT ĐỘNG	YÊU CẦU CẦN ĐẠT
HOẠT ĐỘNG HƯỚNG ĐẾN XÃ HỘI	
Hoạt động chăm sóc gia đình	– Thể hiện được sự quan tâm chăm sóc thường xuyên những người thân trong gia đình. – Biết cách hoá giải những mâu thuẫn, xung đột xảy ra trong gia đình. – Thể hiện sự tự giác và trách nhiệm tham gia các hoạt động lao động khác nhau trong gia đình. – Thể hiện sự tự tin trong việc tổ chức sắp xếp hợp lý công việc gia đình. – Lập được kế hoạch chi tiêu phù hợp với thu nhập trong gia đình và thực hiện được mục tiêu tiết kiệm tài chính trong gia đình.
Hoạt động xây dựng nhà trường	– Biết cách phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè. – Làm chủ và kiểm soát được các mối quan hệ với bạn bè ở trường cũng như qua mạng xã hội. – Hợp tác được với bạn để cùng xây dựng và thực hiện các hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường. – Đánh giá được hiệu quả của hoạt động phát huy truyền thống nhà trường. – Thực hiện các hoạt động theo chủ đề của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh.
Hoạt động xây dựng cộng đồng	– Biết cách xây dựng và phát triển các mối quan hệ với mọi người trong cộng đồng. – Thể hiện được hành vi văn minh nơi công cộng và trách nhiệm của bản thân với cộng đồng. – Xây dựng được kế hoạch tổ chức hoạt động phát triển cộng đồng và đề xuất được giải pháp quản lý việc thực hiện hoạt động đó. – Đánh giá được ý nghĩa của hoạt động phát triển cộng đồng. – Xây dựng và thực hiện được kế hoạch truyền thông trong cộng đồng về vấn đề văn hoá mạng xã hội.

NỘI DUNG HOẠT ĐỘNG	YÊU CẦU CẦN ĐẠT
HOẠT ĐỘNG HƯỚNG ĐẾN TỰ NHIÊN	
Hoạt động tìm hiểu và bảo tồn cảnh quan thiên nhiên	– Nhận ra ý nghĩa của cảnh quan thiên nhiên đối với trạng thái cảm xúc của bản thân. – Chủ động, tích cực thực hiện việc bảo tồn cảnh quan thiên nhiên, quảng bá hình ảnh cảnh quan thiên nhiên và kêu gọi mọi người cùng thực hiện. – Đánh giá được thực trạng bảo tồn danh lam thắng cảnh của cộng đồng dân cư tại địa phương.
Hoạt động tìm hiểu và bảo vệ môi trường	– Nghiên cứu, khảo sát thực trạng môi trường tự nhiên ở địa phương, tác động của sự phát triển sản xuất kinh doanh đến môi trường và báo cáo kết quả khảo sát. – Đưa ra được các kiến nghị về bảo vệ môi trường từ số liệu khảo sát. – Tuyên truyền đến người dân địa phương các biện pháp bảo vệ tài nguyên.
HOẠT ĐỘNG HƯỚNG NGHIỆP	
Hoạt động tìm hiểu nghề nghiệp	– Phân loại được các nhóm nghề cơ bản; chỉ ra được đặc trưng, yêu cầu của từng nhóm nghề. – Phân tích được yêu cầu của nhà tuyển dụng về phẩm chất và năng lực của người lao động. – Giải thích được ý nghĩa của việc đảm bảo an toàn và sức khỏe nghề nghiệp của người lao động. – Sưu tầm được tài liệu về xu hướng phát triển nghề trong xã hội và thị trường lao động.
Hoạt động rèn luyện phẩm chất, năng lực phù hợp với định hướng nghề nghiệp	– Đánh giá được điểm mạnh, điểm yếu của bản thân đối với từng nhóm nghề và chỉ ra được phẩm chất và năng lực của bản thân phù hợp hoặc không phù hợp với nhóm nghề, nghề lựa chọn. – Đánh giá được khó khăn, thuận lợi trong việc xây dựng và thực hiện kế hoạch rèn luyện theo nhóm nghề lựa chọn. – Đề xuất được giải pháp học tập, rèn luyện theo định hướng nghề nghiệp.

Hoạt động lựa chọn hướng nghề nghiệp và lập kế hoạch học tập theo định hướng nghề nghiệp	– Trình bày được các thông tin cơ bản về các trường trung cấp, cao đẳng, đại học liên quan đến nhóm nghề, nghề mà bản thân định lựa chọn. – Tham vấn được ý kiến của thầy cô, gia đình, bạn bè về dự kiến ngành, nghề lựa chọn. – Xác định được những trường đào tạo nghề liên quan đến việc học tập hướng nghiệp của bản thân. – Xây dựng và thực hiện kế hoạch học tập theo định hướng ngành, nghề lựa chọn.
--	---

(Theo Chương trình giáo dục phổ thông, Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp – Ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo).

II. CẤU TRÚC SÁCH GIÁO KHOA HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM, HƯỚNG NGHIỆP 11

Sách giáo khoa (SGK) *Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 11* bộ sách Cánh Diều được biên soạn theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018; được thiết kế theo hướng giúp HS khám phá và phát triển bản thân, phát triển đời sống tâm hồn phong phú, biết tham gia và thực hiện các hoạt động bảo tồn cảnh quan thiên nhiên, có quan niệm sống và ứng xử thân thiện với mọi người. Nội dung của sách bao gồm các chủ đề gần gũi với cuộc sống của các em. Các hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp được thiết kế theo hướng giúp các em tiếp cận với các vấn đề và các hoạt động thực tế. Thông qua đó khai thác những kinh nghiệm đã có và huy động tổng hợp kiến thức, kỹ năng để hình thành cho HS các phẩm chất và năng lực cần thiết, đúng theo tư tưởng chung của bộ sách Cánh Diều: “Mang cuộc sống vào bài học – Đưa bài học vào cuộc sống”.

Cuốn sách bao gồm 9 chủ đề. Các chủ đề được thiết kế giúp cho việc lựa chọn và thực hiện các hoạt động dễ dàng tương thích với thời gian của năm học. Các chủ đề bao gồm:

- Chủ đề 1: Xây dựng và phát triển nhà trường
- Chủ đề 2: Quản lý bản thân
- Chủ đề 3: Hoàn thiện bản thân
- Chủ đề 4: Trách nhiệm với gia đình
- Chủ đề 5: Xây dựng cộng đồng văn minh

- Chủ đề 6: Bảo vệ môi trường, tài nguyên và cảnh quan thiên nhiên
- Chủ đề 7: Thế giới nghề nghiệp
- Chủ đề 8: Lựa chọn nghề nghiệp tương lai
- Chủ đề 9: Rèn luyện theo định hướng nghề nghiệp

Mỗi chủ đề được thiết kế bao gồm:

- Mục tiêu;
- Định hướng nội dung hoạt động của chủ đề, gồm: Hoạt động giáo dục theo chủ đề, Hoạt động sinh hoạt dưới cờ, Hoạt động sinh hoạt lớp;
- Các hoạt động giáo dục theo chủ đề;
- Đánh giá cuối chủ đề.

Các nội dung của chủ đề đều có thể vận dụng linh hoạt gắn với điều kiện của địa phương. Các chủ đề đều được thiết kế dưới hình thức các hoạt động và có tính mở về nội dung, hình thức, phương pháp. Các hoạt động được thiết kế theo từng bước để HS có thể tự tổ chức hoạt động cho nhóm hay cho lớp của mình.

III. CÁC ĐẶC ĐIỂM CỦA SÁCH GIÁO KHOA HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM, HƯỚNG NGHIỆP 11

1. Sách được thiết kế theo hướng tiếp cận hoạt động – tiếp cận đặc thù của trải nghiệm và là tiếp cận tối ưu cho việc hình thành phẩm chất, năng lực. Các yêu cầu cần đạt – các năng lực và phẩm chất – được hình thành trong các hoạt động và theo các pha: Tìm hiểu – Khám phá, Thực hành – Luyện tập, Vận dụng – Mở rộng. Nói cách khác, năng lực được hình thành qua việc giải quyết các tình huống và thực hiện hoạt động cụ thể. Do vậy, từ các yêu cầu cần đạt, các tác giả đã thiết kế các hoạt động tương ứng để qua hoạt động mà hình thành nên năng lực và phẩm chất. Với cách tiếp cận này, Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp không quy định, không giới hạn kiến thức và đơn vị kiến thức cụ thể, cũng không quy định và giới hạn kỹ năng cụ thể của một lĩnh vực mà chỉ đặt ra yêu cầu, nhiệm vụ để HS có thể huy động bất kì kiến thức, kỹ năng đã có hoặc tìm kiếm các kiến thức và kỹ năng mới để hoàn thành hoạt động.

Ví dụ với yêu cầu cần đạt trong chương trình: “Thể hiện được hành vi văn minh nơi công cộng và trách nhiệm của bản thân với cộng đồng”, tác giả thiết kế một số hoạt động: Tìm hiểu hành vi văn minh nơi công cộng và trách nhiệm với cộng đồng; Thể hiện hành vi văn minh nơi công cộng và trách nhiệm với cộng đồng bằng cách thảo luận việc rèn luyện như thế nào, đóng vai xử lí một số tình huống cụ thể. Bên cạnh đó, HS cũng sẽ tùy vào khả năng và điều kiện của mình

mà tham gia một số hoạt động cộng đồng phù hợp và đánh giá được ý nghĩa của hoạt động phát triển cộng đồng. Ở đây, kiến thức từ các môn học khác nhau, kỹ năng cụ thể HS đã có, thái độ của HS được thể hiện bằng hành động đã tích hợp thành một chỉnh thể không tách rời: vừa là phẩm chất và cũng là năng lực. Bằng cách tiếp cận hoạt động như vậy, tính cá nhân hoá trong giáo dục và dạy học được khai thác tối đa.

2. Các chủ đề, hoạt động trong SGK được thiết kế dựa trên các yêu cầu cần đạt cụ thể trong chương trình cho từng khối lớp. Tất cả các yêu cầu cần đạt của chương trình được thể hiện trong mỗi chủ đề và triển khai đến từng hoạt động cụ thể. Mỗi yêu cầu cần đạt được thể hiện tương đối trọn vẹn ở 1 hoặc 2 hoạt động, có thể tổ chức trong một giờ học hoặc tiếp nối các giờ học. Các yêu cầu cần đạt được trình bày ngay dưới mỗi chủ đề để giáo viên (GV) và HS định hướng được hoạt động.

Ví dụ: Với chủ đề *Trách nhiệm với gia đình*, các yêu cầu cần đạt được xác định:

- Thể hiện được sự quan tâm, chăm sóc thường xuyên những người thân trong gia đình.
- Biết cách hoá giải những mâu thuẫn, xung đột xảy ra trong gia đình.
- Thể hiện sự tự giác và trách nhiệm tham gia các hoạt động khác nhau trong gia đình.
- Thể hiện sự tự tin trong việc tổ chức, sắp xếp hợp lý công việc gia đình.
- Lập được kế hoạch chi tiêu phù hợp với thu nhập trong gia đình và thực hiện được mục tiêu tiết kiệm tài chính trong gia đình.
- Thực hiện được kế hoạch tài chính cá nhân một cách hợp lý.

Các yêu cầu cần đạt này được nêu trong Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 ở các mạch nội dung và được tác giả lựa chọn, sắp xếp để phù hợp với từng chủ đề.

3. Các chủ đề được xác định khoa học, logic, vừa có sức khái quát cho các mạch nội dung vừa sát với thực tiễn và với HS.

Ví dụ: Chủ đề *Quản lý bản thân*, *Hoàn thiện bản thân* tương ứng với mạch nội dung hoạt động hướng vào bản thân, gắn với độ tuổi của HS trung học phổ thông. Chủ đề *Lựa chọn nghề nghiệp tương lai* tương ứng với mạch nội dung hoạt động hướng nghiệp, giúp HS xác định những cơ sở đào tạo ngành, nghề liên quan đến việc học tập hướng nghiệp; tham vấn ý kiến thầy cô, gia đình, bạn bè về dự kiến ngành, nghề lựa chọn; đánh giá điểm mạnh, điểm yếu của bản thân

đổi với từng nhóm nghề và chỉ ra được phẩm chất, năng lực của bản thân phù hợp hoặc không phù hợp với ngành, nghề lựa chọn. Chủ đề *Bảo vệ môi trường, tài nguyên và cảnh quan thiên nhiên* thì lại gồm những yêu cầu trong mạch nội dung hướng đến tự nhiên.

4. Các hoạt động tạo điều kiện cho HS thực hành, vận dụng kiến thức vào đời sống thực tiễn ở tất cả các khía cạnh: nội dung chủ đề, hình thức và phương pháp tổ chức hoạt động, sản phẩm của các hoạt động.

Ví dụ: Các em được yêu cầu xây dựng và thực hiện kế hoạch truyền thông về văn hoá mạng xã hội. Với những hoạt động và yêu cầu này, HS được thoải mái sáng tạo, vận dụng hiểu biết, kiến thức của mình và huy động những thông tin tìm kiếm được ở các nguồn sách, báo, Internet,... tạo ra những bản kế hoạch truyền thông khác nhau, bằng nhiều hình thức đa dạng, nội dung phong phú.

5. Các chủ đề, hoạt động trong SGK tạo điều kiện cho GV đổi mới phương pháp và hình thức tổ chức dạy học; các hình thức trải nghiệm được giới thiệu và sử dụng tối đa, từ tự quan sát, đánh giá bản thân đến trình bày quan điểm về một vấn đề cụ thể; từ đóng vai thể hiện sự chủ động trong học tập và giao tiếp ở các tình huống khác nhau đến thảo luận đề xuất giải pháp bảo vệ môi trường tự nhiên, tài nguyên và cảnh quan thiên nhiên;... Để HS có thể thực hiện được các hình thức đó, có các gợi ý ngắn gọn về cách thức tiến hành hoặc nội dung cần trao đổi, thảo luận. Trong mỗi hoạt động, HS chính là chủ thể thực hiện: từ chuẩn bị, thực hiện và đánh giá hoạt động. Tinh thần trải nghiệm được thể hiện ở mỗi bước tổ chức hoạt động và sản phẩm của hoạt động. GV có thể vận dụng linh hoạt và sáng tạo các phương pháp và kỹ thuật sư phạm. Cách thức tổ chức linh hoạt, tạo điều kiện cho HS thực sự làm chủ các hoạt động và từ đó thực sự có các trải nghiệm để học hỏi.

6. Các phương pháp và kỹ thuật đánh giá theo hướng phát triển phẩm chất và năng lực HS được chú ý vận dụng trong SGK. Các hướng dẫn đánh giá giúp HS tự đánh giá, đánh giá được hoạt động của các bạn trong nhóm, trong lớp, biết đánh giá theo các tiêu chí.

SGK đưa ra yêu cầu đánh giá kết quả thực hiện các nhiệm vụ của chủ đề theo ba mức độ tham gia hoạt động của bản thân, của nhóm với các mức độ rõ ràng: Hoàn thành tốt, Hoàn thành, Chưa hoàn thành. Các tiêu chí đánh giá được nêu cụ thể trong SGK, còn hình thức đánh giá linh hoạt, do GV chủ động lựa chọn. Các hình thức đánh giá cũng đa dạng và hấp dẫn: bảng kiểm, thang đánh giá,... đúng theo tinh thần của đổi mới kiểm tra đánh giá: đánh giá không tập trung vào

việc đánh giá kết quả đơn thuần hay đánh giá để xếp hạng mà đánh giá vì việc học và đánh giá như hoạt động học.

7. Các hoạt động và các nội dung đều được thiết kế theo hướng mở, để GV và HS có thể chủ động, sáng tạo tổ chức các hoạt động phù hợp với điều kiện của trường, lớp và địa phương. GV hoàn toàn có thể lựa chọn các nội dung, mở rộng nội dung cho phù hợp. Các hoạt động có thể thực hiện theo cá nhân hoặc theo nhóm, trong không gian lớp học hoặc ngoài lớp học. Các yêu cầu về phương tiện dạy học ở mức tối thiểu. Hầu như mọi hoạt động đều có thể tổ chức trong không gian và điều kiện lớp học bình thường, phù hợp với các điều kiện hiện có của nhà trường ở các vùng miền khác nhau, không đòi hỏi các điều kiện đặc biệt khi thực hiện.
8. Mọi GV đều có thể thực hiện được khi được tập huấn, hướng dẫn. HS có tiềm năng không giới hạn trong việc liên kết các kiến thức của các môn học và các kiến thức thực tiễn khi tiến hành hoạt động trong các chủ đề. Bên cạnh SGK, sách giáo viên cung cấp mục tiêu cụ thể với từng hoạt động, cách tiến hành hoạt động một cách chi tiết, phân bố các hoạt động rõ ràng để GV có thể lựa chọn thực hiện và dễ dàng tổ chức các hoạt động. Ngoài ra còn có sách thực hành *Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 11* hỗ trợ HS thực hiện các hoạt động trong SGK cũng như mở rộng thêm các hoạt động khác để HS có cơ hội được trải nghiệm thường xuyên, liên tục và vận dụng vào thực tiễn nhiều hơn.
9. Sách được thiết kế mới mẻ, nổi bật, đặc trưng của hoạt động trải nghiệm. Sách được kết hợp hài hoà giữa kênh hình và kênh chữ, màu sắc sinh động, câu lệnh, hướng dẫn ngắn gọn, rõ ràng giúp HS hứng thú, dễ dàng thực hiện các hoạt động.

IV. CÁC LƯU Ý CHUNG KHI TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM, HƯỚNG NGHIỆP

GV và HS có thể linh hoạt trong việc tổ chức hoạt động. Các hoạt động trong sách được thiết kế với tính chất mở, do vậy GV có thể linh hoạt để tổ chức cho phù hợp với điều kiện lớp học, điều kiện phương tiện dạy học, các nội dung giáo dục liên quan đến địa phương, vùng, miền có thể kết hợp trong các hoạt động ở nhiều chủ đề.

GV cần tạo không khí vui vẻ, khuyến khích sự tương tác của HS: gợi ý cho HS đến gần các bạn khi trình bày, tương tác với các nhóm; gợi ý HS nói mà không cần đọc nội dung.

Với các hoạt động nên có được các sản phẩm cụ thể phù hợp với điều kiện của lớp. Sản phẩm là kết quả rõ ràng nhất của năng lực, là sự tích hợp của kiến thức, kỹ năng và giá trị. Sản phẩm có thể là ý tưởng được HS trao đổi, bài trình bày, kế hoạch hoạt động, dự án.

Mỗi GV có thể có thế mạnh trong môn học của mình nhưng khi tổ chức hoạt động không có giới hạn về việc liên hệ, kết nối các kiến thức khác nhau mà GV cần liên kết, khai thác các kiến thức của các môn học khác nhau và từ thực tế cuộc sống.

GV cần chú ý đặt câu hỏi, phỏng vấn HS và tạo điều kiện để HS thể hiện được cảm nhận, suy nghĩ của mình.

Khi tiến hành các hoạt động, GV cần sáng tạo, chú ý tới các tình huống giáo dục. Các tình huống làm việc của HS theo nhóm, lớp rất dễ bộc lộ các tính cách, thói quen, kỹ năng, cách ứng xử của HS. Do vậy, nên khai thác các tình huống đó để tác động điều chỉnh, củng cố các hành vi tốt của HS.

Phát huy khả năng tự chủ, tự tổ chức hoạt động cho HS. Ví dụ như giao nhiệm vụ cho HS tự tổ chức, dẫn chương trình cuộc thi, điều hành các hoạt động,...

GV nên tăng cường cho HS đánh giá và tự đánh giá. GV có thể sử dụng các hình thức, phương pháp và công cụ đánh giá đa dạng theo hướng phát triển phẩm chất và năng lực của HS.

V. HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH

1. Lựa chọn chủ đề

Cuốn sách bao gồm 9 chủ đề. Mỗi chủ đề tương ứng với một tháng trong năm học. Theo đó, mỗi chủ đề được thực hiện tương ứng về thời gian của năm học như sau:

- Chủ đề 1: Xây dựng và phát triển nhà trường
- Chủ đề 2: Quản lý bản thân
- Chủ đề 3: Hoàn thiện bản thân
- Chủ đề 4: Trách nhiệm với gia đình
- Chủ đề 5: Xây dựng cộng đồng văn minh
- Chủ đề 6: Bảo vệ môi trường, tài nguyên và cảnh quan thiên nhiên
- Chủ đề 7: Thế giới nghề nghiệp
- Chủ đề 8: Lựa chọn nghề nghiệp tương lai
- Chủ đề 9: Rèn luyện theo định hướng nghề nghiệp

Với sự tương ứng như vậy, mỗi chủ đề có những nội dung tương thích với các hoạt động chung thường được tổ chức trong khoảng thời gian đó ở nhà trường.

Khi chuẩn bị thực hiện các chủ đề, GV nên đọc kỹ mục tiêu của chủ đề. Đây là các yêu cầu cần đạt của chương trình được cụ thể hoá với mỗi chủ đề.

2. Lựa chọn hoạt động

Mỗi chủ đề được thực hiện trong một tháng và được triển khai thành nhiều hoạt động cụ thể, trong đó có: các hoạt động giáo dục theo chủ đề, hoạt động sinh hoạt dưới cờ, hoạt động sinh hoạt lớp.

Mỗi chủ đề trong SGK *Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 11* tập trung thiết kế thành nhiều hoạt động giáo dục chủ đề theo các pha: Tìm hiểu – Khám phá, Thực hành – Luyện tập, Vận dụng – Mở rộng. Ví dụ: Chủ đề *Xây dựng và phát triển nhà trường* bao gồm 8 hoạt động; Chủ đề *Hoàn thiện bản thân* gồm 7 hoạt động; Chủ đề *Xây dựng cộng đồng văn minh* gồm 7 hoạt động,... GV có thể lựa chọn các hoạt động phù hợp, thay đổi thứ tự các hoạt động để thực hiện trong tiết hoạt động giáo dục theo chủ đề, miễn là đảm bảo thể hiện được đầy đủ yêu cầu cần đạt của chương trình. Tiết hoạt động giáo dục theo chủ đề bao gồm các hoạt động tương đối độc lập, nhưng có sự kết nối giữa các hoạt động với nhau. Do vậy, khi chọn hoạt động để thực hiện, GV nên đọc kỹ mục tiêu và nội dung của hoạt động để đảm bảo cho các hoạt động liên quan đến nhau được tổ chức liên mạch nhằm đáp ứng được yêu cầu cần đạt nhất định.

3. Tổ chức hoạt động

Cấu trúc của mỗi chủ đề trong sách giáo viên: Mỗi chủ đề được trình bày trong sách giáo viên theo cấu trúc chung:

Mục tiêu chủ đề theo yêu cầu cần đạt trong chương trình, mục tiêu về phẩm chất, năng lực mà HS cần được hình thành: giúp GV có định hướng để điều chỉnh hoạt động của HS và lớp trong suốt quá trình tổ chức hoạt động. Mục tiêu này là các yêu cầu cần đạt của chương trình, được tác giả sắp xếp vào các chủ đề.

Chuẩn bị: gợi ý cho GV các nội dung, phương tiện cần chuẩn bị hoặc giao cho HS chuẩn bị cho các hoạt động.

Gợi ý nội dung và hình thức sinh hoạt dưới cờ, gợi ý nội dung và hình thức sinh hoạt lớp, hướng dẫn tổ chức hoạt động giáo dục theo chủ đề.

Hướng dẫn tổ chức hoạt động giáo dục theo chủ đề được trình bày chi tiết cách tiến hành của từng hoạt động. Mỗi hoạt động cụ thể đều được thiết kế theo cấu trúc chung gồm: mục tiêu, cách tiến hành và kết luận (gợi ý các nội dung cần kết luận sau mỗi hoạt động).

Phương pháp tổ chức hoạt động: Chú ý sử dụng các phương pháp tổ chức tạo điều kiện cho việc trải nghiệm hiệu quả: thảo luận, chia sẻ, thuyết trình, đóng vai, dự án,... SGK chỉ đưa ra câu lệnh chung cho hoạt động. GV có thể linh hoạt lựa chọn phương pháp và hình thức tổ chức cho phù hợp với điều kiện của nhà trường, của địa phương.

Ví dụ, với yêu cầu *thảo luận*, GV có thể chia nhóm 2 HS hay nhóm 5 HS, chia theo tổ hoặc theo bàn,...

4. Kiểm tra, đánh giá

Mục đích đánh giá là thu thập thông tin về mức độ đáp ứng yêu cầu cần đạt so với chương trình, sự tiến bộ của HS trong và sau các giai đoạn trải nghiệm. Kết quả đánh giá sẽ là căn cứ để GV hỗ trợ HS và bản thân HS tự định hướng tiếp tục rèn luyện hoàn thiện bản thân và cũng là căn cứ để GV điều chỉnh, bổ sung, mở rộng nội dung, phương pháp tiến hành hoạt động.

Nội dung đánh giá là các biểu hiện của phẩm chất và năng lực đã được xác định trong chương trình. Kiểm tra, đánh giá hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp chủ yếu là đánh giá thường xuyên (quá trình), thông qua các biểu hiện cụ thể về hành vi trong quá trình tham gia hoạt động tập thể và các kết quả, sản phẩm của HS trong mỗi hoạt động. SGK chỉ cung cấp tiêu chí cho HS tự đánh giá sau mỗi chủ đề. Sách giáo viên cung cấp thêm các phương pháp đánh giá đa dạng hơn để GV có thể lựa chọn. Bên cạnh việc yêu cầu HS thực hiện đánh giá theo SGK, GV có thể sử dụng thêm các cách đánh giá khác được trình bày trong sách giáo viên để có được nhiều thông tin đánh giá hơn, đồng thời giúp HS phát triển năng lực đánh giá.

Đối với loại hình sinh hoạt dưới cờ, sinh hoạt lớp, nội dung đánh giá chủ yếu tập trung vào sự tích cực, đóng góp của HS cho các hoạt động tập thể, số giờ tham gia các hoạt động và việc thực hiện có kết quả hoạt động chung của tập thể. Ngoài ra, các yếu tố như động cơ, tinh thần, thái độ, ý thức trách nhiệm của HS đối với các hoạt động chung cũng được đánh giá thường xuyên trong quá trình tham gia hoạt động.

Cần kết hợp đánh giá của GV (quan sát, thông tin về số giờ/số lần tham gia hoạt động tập thể, hoạt động xã hội, hoạt động hướng nghiệp,...) với tự đánh giá và đánh giá đồng đẳng của HS, đánh giá của cha mẹ HS và đánh giá của cộng đồng (vì có nhiều hoạt động liên quan đến sinh hoạt trong gia đình, hoạt động thiện nguyện, bảo vệ môi trường và cảnh quan thiên nhiên tại địa phương); GV chủ nhiệm lớp chịu trách nhiệm tổng hợp cứ liệu, kết quả đánh giá.

Phần thứ hai

HƯỚNG DẪN THỰC HIỆN CÁC CHỦ ĐỀ VÀ CÁC HOẠT ĐỘNG CỤ THỂ

Chủ đề 1 XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN NHÀ TRƯỜNG

I. MỤC TIÊU

Theo yêu cầu cần đạt:

- Biết cách phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè.
- Hợp tác được với bạn để cùng xây dựng và thực hiện các hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường.
- Tuân thủ kỉ luật, quy định của nhóm, tập thể trường, lớp, cộng đồng.
- Thực hiện các hoạt động theo chủ đề của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh.
- Đánh giá được hiệu quả của hoạt động phát huy truyền thống nhà trường.

Về năng lực:

- Giao tiếp và hợp tác: Hợp tác cùng bạn trong các hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường, các hoạt động theo chủ đề của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh.
- Tự chủ, tự học: Tự chủ trong giải quyết vấn đề về phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè.
- Giải quyết vấn đề và sáng tạo: Giải quyết vấn đề phát sinh khi tham gia hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường, hoạt động Đoàn.

Về phẩm chất:

- Yêu nước: Luôn hợp tác cùng nhau để thực hiện các hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường.
- Nhân ái: Biết cách phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè.
- Trách nhiệm: Có ý thức tuân thủ kỉ luật, quy định của nhóm, tập thể trường, lớp, cộng đồng.

II. CHUẨN BỊ

1. Giáo viên

- Tập hợp các hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường để giúp HS nhận ra và có những định hướng cho việc tìm hiểu.
- Thu thập các hoạt động theo chủ đề của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh của nhà trường và của các trường khác (nếu được).

2. Học sinh

- Thu thập thông tin về các hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường trên Website của trường, từ thầy cô, hoặc các anh chị lớp trên.
- Chuẩn bị báo cáo về kết quả đạt được từ các hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường để chia sẻ với lớp.
- Dự kiến kế hoạch giáo dục truyền thống nhà trường.
- Thực hiện các hoạt động chuẩn bị để tham gia hoạt động theo chủ đề của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh.

III. CÁC HOẠT ĐỘNG

1. Gợi ý hoạt động sinh hoạt dưới cờ

1.1. Giới thiệu phương hướng xây dựng và phát triển nhà trường

- Giới thiệu một vài hướng hoạt động để xây dựng và phát triển nhà trường, ví dụ như hoạt động làm xanh – sạch – đẹp khung cảnh nhà trường; hoạt động thi văn nghệ, thể dục thể thao; tham gia các hoạt động thiện nguyện; thực hiện các hoạt động theo chủ đề của Đoàn Thanh niên nhà trường,...
- Phối hợp với Ban đại diện cha mẹ HS tổ chức tọa đàm về việc tham gia của phụ huynh trong xây dựng và phát triển nhà trường.

1.2. Giao lưu theo chủ đề Phát triển mối quan hệ tốt đẹp trong nhà trường

- Tổ chức tọa đàm với chủ đề “Phát triển mối quan hệ tốt đẹp trong nhà trường”.
- Bày tỏ suy nghĩ, quan điểm của bản thân về xây dựng và phát triển mối quan hệ tốt đẹp trong nhà trường.

1.3. Chia sẻ kế hoạch hoạt động theo chủ đề của Đoàn Thanh niên trong năm học

- Thông báo về chủ đề hoạt động của Đoàn Thanh niên trong năm học.
- Trao đổi kế hoạch hoạt động theo chủ đề của Đoàn Thanh niên trong năm học.
- Cam kết thực hiện kế hoạch hoạt động của Đoàn Thanh niên.

1.4. Tổng kết các hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường, phát huy truyền thống

- Tổ chức lễ tổng kết các hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường.
- Bày tỏ suy nghĩ, quan điểm của bản thân về các hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường.

2. Gợi ý hoạt động sinh hoạt lớp

2.1. Chia sẻ các hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường

- Thảo luận về các hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường có thể thực hiện được.
- Xây dựng kế hoạch tham gia các hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường.
- Báo cáo kết quả tham gia các hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường.

2.2. Trao đổi kinh nghiệm trong việc phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè

- Chia sẻ một kinh nghiệm mà bản thân đã thực hiện để phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè.
- Nêu cảm xúc khi tham gia các hoạt động phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè.

2.3. Thảo luận về các hoạt động của lớp phù hợp với chủ đề của Đoàn Thanh niên nhà trường

- Liệt kê các hoạt động của lớp có thể tham gia phù hợp với chủ đề của Đoàn Thanh niên nhà trường.
- Trao đổi về cách thực hiện các hoạt động này.

2.4. Trao đổi về quy định, nội quy của trường, lớp, cộng đồng

- Thảo luận về những điều nêu trong quy định, nội quy của trường, lớp, cộng đồng.
- Chia sẻ những thuận lợi và khó khăn khi thực hiện quy định, nội quy của trường, lớp, cộng đồng.
- Trao đổi về sự cần thiết phải hiểu rõ quy định, nội quy của trường, lớp, cộng đồng.

3. Hướng dẫn tổ chức hoạt động giáo dục theo chủ đề

Hoạt động 1. Tìm hiểu các hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường

a. Mục tiêu

Sau hoạt động, HS có khả năng:

- Nhận biết được các hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường.

- Xác định được cách thức hợp tác với bạn để tham gia các hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường.
- Có hứng thú tham gia các hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường.

b. Cách tiến hành

Nhiệm vụ 1. Chia sẻ về một số hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường.

- Thảo luận nhóm về một số hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường đã biết được qua nhiều kênh tìm hiểu khác nhau.
- Nêu hoạt động tâm đắc nhất, giải thích vì sao lại tâm đắc nhất.

Nhiệm vụ 2. Trao đổi về cách hợp tác với bạn để cùng xây dựng và thực hiện các hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường.

- Liệt kê những cách hợp tác với bạn mà em đã tham gia để góp phần xây dựng và phát triển nhà trường, ví dụ: đề xuất ý tưởng tham gia hoạt động, lựa chọn hoạt động phù hợp để cùng tham gia, phân chia nhiệm vụ và cùng nhau phối hợp thực hiện, đánh giá kết quả của sự hợp tác cùng nhau thực hiện hoạt động,...
- Chia sẻ cảm xúc của em khi tham gia các hoạt động cùng nhau để xây dựng và phát triển nhà trường, ví dụ: cảm xúc khi bản thân đề xuất ý tưởng hoạt động cùng nhau, hoặc khi phân công nhiệm vụ,...

c. Kết luận

Có nhiều cách hợp tác với bạn để cùng nhau tham gia các hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường, phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè.

Hoạt động 2. Tìm hiểu cách phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè

a. Mục tiêu

Sau hoạt động, HS có khả năng:

- Biết được cách phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè.
- Đưa ra được những cách phát triển khác mà bản thân đã trải nghiệm.

b. Cách tiến hành

Nhiệm vụ 1. Chỉ ra những cách thức mà các nhân vật trong bốn tình huống ở SGK trang 8 đã thực hiện để phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè.

- Thảo luận về những cách thức mà các bạn HS đã làm để phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè.

Gợi ý:

- + Tình huống 1: Bạn Liên tích cực học tập, chủ động trao đổi với thầy cô.
 - + Tình huống 2: Bạn An tích cực hỗ trợ thầy cô trong hoạt động tập thể, chủ động thu hút các bạn cùng tham gia.
 - + Tình huống 3: Bạn Thanh và Hà giúp nhau học tập.
 - + Tình huống 4: Bạn Lan khuyên nhủ bạn điều nên làm, không nên làm.
- Trình bày kết quả thảo luận.

Nhiệm vụ 2. Chia sẻ những cách khác mà em thường làm để phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè.

- Chia sẻ cặp đôi về những cách khác mà em đã làm để phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè.
- Một vài cặp đôi chia sẻ với lớp về các cách khác để phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè.
- Rút bài học kinh nghiệm cho bản thân khi tham gia phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè.

c. Kết luận

Có nhiều cách để phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè. Mỗi HS cần chủ động tìm cách để mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè.

Hoạt động 3. Hợp tác với bạn để cùng xây dựng và thực hiện các hoạt động xây dựng, phát triển nhà trường

a. Mục tiêu

Sau hoạt động, HS có khả năng:

- Chỉ ra được những cách hợp tác với bạn để cùng xây dựng và thực hiện các hoạt động xây dựng, phát triển nhà trường.
- Phát triển được năng lực giao tiếp và hợp tác trong quá trình tham gia các hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường.

b. Cách tiến hành

Nhiệm vụ 1. Lựa chọn một hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường, đề xuất cách thức hợp tác với bạn để cùng thực hiện hoạt động đó.

- Làm việc theo nhóm. Mỗi nhóm chọn 01 hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường để cùng nhau thảo luận theo gợi ý sau:

Hoạt động	Cách thức hợp tác	Dự kiến kết quả
Vận dụng phương pháp học tập tích cực	– Lập các nhóm học tập để hỗ trợ lẫn nhau. – Trao đổi về các phương pháp học tập tích cực, chú trọng làm việc nhóm, thảo luận, thực hiện dự án học tập,... – Phân công nhiệm vụ phù hợp cho từng thành viên khi thực hiện các nhiệm vụ học tập. – Kết nối và chia sẻ thông tin, tài liệu học tập với các bạn. – Hỗ trợ, hướng dẫn các bạn chưa quen với phương pháp học tập tích cực.	– Sau một học kì, các bạn trong lớp chủ động, tích cực học tập hơn. – Kết quả học tập được nâng cao.

- Chia sẻ kết quả làm việc nhóm. Các nhóm bổ sung ý kiến.
- Cam kết thực hiện theo đúng các quy định trong học tập đã đề xuất.

Nhiệm vụ 2. Cùng các bạn thực hiện hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường đã đề xuất và chia sẻ kết quả đạt được.

- Mỗi nhóm trình bày về kết quả thực hiện hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường theo gợi ý: những việc cụ thể em và các bạn đã làm, cách hợp tác hỗ trợ lẫn nhau để thực hiện hoạt động, cảm xúc khi cùng các bạn thực hiện các hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường,...
- Nêu suy nghĩ của bản thân về những hoạt động đó.

c. Kết luận

Biết cách hợp tác với bạn để cùng xây dựng và thực hiện các hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường là việc làm thể hiện ý thức trách nhiệm của bản thân với nhà trường. Có nhiều cách hợp tác với bạn. Các em nên chọn những cách phù hợp với khả năng của bản thân.

Hoạt động 4. Thực hành cách phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè

a. Mục tiêu

Sau hoạt động HS có khả năng:

- Thực hiện được các việc làm để phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè.
- Hứng thú với các hoạt động, việc làm phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè.

b. Cách tiến hành

Nhiệm vụ 1. Lựa chọn và thực hành cách phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè.

- Từng cặp đôi lựa chọn cách và thực hành thể hiện những cách phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè.
- Mời một vài cặp đôi chia sẻ về cách phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè đã lựa chọn.

Nhiệm vụ 2. Chia sẻ cảm xúc, suy nghĩ của em khi thực hiện được những việc làm phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè.

- Mời một vài HS đại diện cho các cặp đôi lên chia sẻ cảm xúc của mình khi thực hiện được những việc làm phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè.
- GV tóm tắt những cảm xúc, suy nghĩ của HS và động viên các em tiếp tục thực hiện các việc làm phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè.

c. Kết luận

Có nhiều cách phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè. Mỗi người hãy tự lựa chọn cho bản thân những cách làm phù hợp với khả năng và điều kiện của mình.

Hoạt động 5. Tuân thủ kỉ luật, quy định của nhóm, lớp, trường, cộng đồng

a. Mục tiêu

Sau hoạt động, HS có khả năng:

- Hiểu rõ hơn các quy định của nhóm, lớp, trường, cộng đồng.
- Đề xuất được các biện pháp rèn luyện để thực hiện tốt việc tuân thủ kỉ luật, quy định của nhóm, lớp, trường, cộng đồng.

b. Cách tiến hành

Nhiệm vụ 1. Chia sẻ việc thực hiện kỉ luật, quy định của nhóm, lớp, trường, cộng đồng của bản thân em.

- HS làm việc cá nhân theo gợi ý sau:
 - + Những việc thực hiện tốt.
 - + Những việc thực hiện chưa tốt.
 - + Những thuận lợi và khó khăn khi thực hiện kỉ luật, quy định của nhóm, lớp, trường, cộng đồng.

- Chia sẻ với các bạn việc thực hiện kỉ luật, quy định của nhóm, lớp, trường, cộng đồng của em.

Nhiệm vụ 2. Đề xuất biện pháp rèn luyện để có thể thực hiện tốt kỉ luật, quy định của nhóm, lớp, trường, cộng đồng.

- Thảo luận nhóm về các biện pháp rèn luyện để có thể thực hiện tốt kỉ luật, quy định của nhóm, lớp, trường, cộng đồng.
- Trình bày kết quả làm việc nhóm.
- Tổng hợp các biện pháp rèn luyện để có thể thực hiện tốt kỉ luật, quy định của nhóm, lớp, trường, cộng đồng.

Nhiệm vụ 3. Thảo luận về chủ đề: Những nội quy, quy định và kỉ luật tích cực trong nhà trường.

- Xây dựng nội dung thảo luận theo chủ đề “Những nội quy, quy định và kỉ luật tích cực trong nhà trường”.
- Hình thức thảo luận: hoặc chung cả lớp hoặc chia nhóm từ 4 đến 6 HS.
- Rút ra bài học kinh nghiệm cho bản thân trong thực hiện nội quy, quy định của nhà trường.

c. Kết luận

Tuân thủ kỉ luật, quy định của nhóm, lớp, trường, cộng đồng là nhiệm vụ của mỗi người HS. Muốn vậy, HS phải hiểu rõ ý nghĩa của tuân thủ kỉ luật và chủ động tự giác thực hiện tốt quy định của nhóm, lớp, trường, cộng đồng.

Hoạt động 6. Thực hiện các hoạt động theo chủ đề của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh

a. Mục tiêu

Sau hoạt động, HS có khả năng:

- Xác định được các hoạt động theo chủ đề của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh đã từng tham gia qua các năm học trước.
- Thực hiện các hoạt động theo chủ đề của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh.
- Chủ động và tích cực thực hiện các hoạt động theo chủ đề của Đoàn.

b. Cách tiến hành

Nhiệm vụ 1. Chia sẻ một hoạt động Đoàn em đã tham gia và thấy tâm đắc trong năm học trước.

- Làm việc theo nhóm: từng cá nhân chia sẻ một hoạt động Đoàn mà em cảm thấy có kết quả nhất.
- Nhóm lựa chọn một cá nhân tham gia chia sẻ với các bạn trong lớp.

- Nêu cảm xúc của cá nhân khi bản thân mình trực tiếp tham gia hoạt động của Đoàn Thanh niên.

Nhiệm vụ 2. Trao đổi về cách thực hiện các hoạt động theo chủ đề của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh.

- Thảo luận theo nhóm về cách thực hiện các hoạt động theo chủ đề của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh theo gợi ý sau:
 - + Thống nhất kế hoạch thực hiện các hoạt động theo chủ đề của Đoàn.
 - + Giao nhiệm vụ cho mỗi đoàn viên thanh niên.
 - + Vận động các bạn cùng tham gia hoạt động theo chủ đề của Đoàn.
 - + Tổ chức tuyên truyền rộng rãi trong toàn trường về các hoạt động của Đoàn.
 - + Giám sát trong quá trình thực hiện nhiệm vụ.
 - + Tổ chức đánh giá kết quả hoạt động, tuyên dương khen thưởng những đoàn viên tích cực.
 - + ...
- Báo cáo kết quả làm việc nhóm để lớp tham gia góp ý bổ sung thêm.

Nhiệm vụ 3. Trao đổi về những kỹ năng cần rèn luyện để thực hiện tốt các hoạt động Đoàn.

- Mỗi cá nhân HS tự ghi vào mảnh giấy nhỏ những kỹ năng cần rèn luyện để có thể thực hiện tốt các hoạt động của Đoàn.

Gợi ý một số kỹ năng cần rèn luyện:

- + Kỹ năng thiết lập các mối quan hệ.
- + Kỹ năng lắng nghe.
- + Kỹ năng thuyết phục.
- + Kỹ năng tổ chức hoạt động.
- + ...
- Sau đó HS dán những mảnh giấy này lên bảng.
- Đại diện HS (2 bạn) sẽ lựa chọn và sắp xếp theo từng loại kỹ năng để biết được những kỹ năng nào được chọn nhiều nhất, kỹ năng nào ít nhất.
- Tổng hợp các kỹ năng cần rèn luyện để thực hiện tốt các hoạt động của Đoàn, thông báo trước lớp để mọi HS cùng thống nhất.

Nhiệm vụ 4. Cùng nhau thực hiện các hoạt động theo chủ đề của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh trong năm học và chia sẻ kết quả đạt được.

- Các nhóm thảo luận về cách thức cùng nhau thực hiện các hoạt động theo chủ đề của Đoàn.
- Chia sẻ kết quả thảo luận nhóm.
- Cùng rút ra những cách thức hợp lý nhất, phù hợp với điều kiện của lớp, trường.

c. Kết luận

Hàng năm đều có các hoạt động theo chủ đề của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh. Mỗi đoàn viên thanh niên đều phải có trách nhiệm tham gia, đóng góp cho phong trào Đoàn.

Hoạt động 7. Tham gia hoạt động phát huy truyền thống nhà trường

a. Mục tiêu

Sau hoạt động, HS có khả năng:

- Biết cách tổ chức diễn đàn theo một chủ đề nhất định.
- Thể hiện được khả năng của bản thân để tham gia diễn đàn.
- Có thái độ hứng thú với các hoạt động trong diễn đàn.

b. Cách tiến hành

Nhiệm vụ 1. Tổ chức thực hiện diễn đàn.

Làm việc theo nhóm:

- Thảo luận về công việc chuẩn bị cho diễn đàn, nêu những thuận lợi, khó khăn và những đề xuất cho việc chuẩn bị.
- Trao đổi về cách thức tổ chức diễn đàn: phân công người điều hành, các nhóm, tổ chuẩn bị ý kiến theo chủ đề diễn đàn,...

Nhiệm vụ 2. Chia sẻ suy nghĩ, cảm xúc của em sau khi tham gia diễn đàn.

Mời một vài HS nêu ý kiến của mình về buổi diễn đàn này theo gợi ý:

- Ý nghĩa của chủ đề diễn đàn.
- Những điều em mong muốn từ diễn đàn này.
- Nêu cam kết của em từ những kết quả đạt được của diễn đàn.

c. Kết luận

Diễn đàn là dịp để mỗi cá nhân bày tỏ suy nghĩ, cảm xúc của mình. Tham gia diễn đàn về việc phát huy truyền thống nhà trường sẽ giúp chúng ta nhận thức rõ hơn vai trò, trách nhiệm của bản thân trong việc phát huy truyền thống nhà trường, đồng thời trưởng thành hơn trong suy nghĩ, thái độ và hành động.

Hoạt động 8. Đánh giá hiệu quả của hoạt động phát huy truyền thống nhà trường

a. Mục tiêu

Sau hoạt động, HS có khả năng:

- Hiểu được ý nghĩa, tác dụng của việc đánh giá hiệu quả của hoạt động phát huy truyền thống nhà trường.
- Biết cách tự đánh giá và đánh giá đồng đẳng sau khi tham gia các hoạt động phát huy truyền thống nhà trường.

b. Cách tiến hành

Nhiệm vụ 1. Trao đổi về những hoạt động phát huy truyền thống nhà trường mà các em đã tham gia.

- Mỗi HS có thể nêu tên một vài hoạt động phát huy truyền thống nhà trường mà bản thân đã tham gia (tham khảo gợi ý trong SGK trang 12).
- Đại diện HS ghi lên bảng tên của các hoạt động phát huy truyền thống nhà trường được nhiều HS nhắc đến.
- Liệt kê các hoạt động phát huy truyền thống nhà trường của các năm học mà HS biết.

Ví dụ: Thi hùng biện về truyền thống nhà trường, tham gia diễn đàn “*Phát huy truyền thống nhà trường*”, tham gia tuyên truyền về truyền thống nhà trường,...

Nhiệm vụ 2. Đánh giá hiệu quả đạt được từ những hoạt động phát huy truyền thống nhà trường mà các em đã tham gia.

- Thảo luận nhóm về tiêu chí đánh giá hiệu quả đạt được từ những hoạt động phát huy truyền thống nhà trường mà các em đã tham gia.

Gợi ý:

Tính giá trị của hoạt động:

Tác động tích cực, kết quả mang lại cho bản thân học sinh và nhà trường; Những hành động, việc làm phát huy truyền thống nhà trường mà học sinh làm được;...

Tính phù hợp của hoạt động:

Mức độ thu hút học sinh tham gia các hoạt động; Thời gian, địa điểm, hình thức tổ chức có phù hợp với điều kiện thực tế của trường, lớp;...

- HS báo cáo kết quả làm việc nhóm.
- Chia sẻ cảm xúc, suy nghĩ sau khi được tham gia đánh giá hiệu quả của các hoạt động phát huy truyền thống nhà trường.

Nhiệm vụ 3. Chia sẻ những hình ảnh và một số sản phẩm thể hiện kết quả của các hoạt động phát huy truyền thống nhà trường mà em đã tham gia.

- Các nhóm trưng bày những sản phẩm/hình ảnh thể hiện kết quả của các hoạt động phát huy truyền thống nhà trường mà các em đã tham gia.
- Có thể mời đại diện của một nhóm giới thiệu sản phẩm của nhóm mình hoặc một vài HS có kết quả tốt sẽ lên trình bày sản phẩm của mình.
- HS nêu ý kiến của mình về các sản phẩm.

c. Kết luận

Đánh giá là một hoạt động cần thiết. Hơn nữa, đánh giá chính những sản phẩm của mình lại càng có ý nghĩa thiết thực cho mỗi HS. Vì vậy, chúng ta cần phải có trách nhiệm tham gia đánh giá những kết quả đạt được của mình cũng như của cả lớp.

ĐÁNH GIÁ CUỐI CHỦ ĐỀ

1. Mục tiêu

- HS rèn luyện được khả năng tự nhận xét, tự đánh giá bản thân sau các hoạt động.
- HS đánh giá được thái độ tham gia hoạt động trong chủ đề.
- HS đánh giá được kết quả thực hiện các nhiệm vụ đặt ra trong chủ đề của bản thân và các bạn.

2. Gợi ý cách tiến hành

2.1. Tự xếp loại kết quả thực hiện các nhiệm vụ của chủ đề

Dựa vào các tiêu chí dưới đây, hãy đánh dấu X vào mức độ đạt được của em.

STT	Các tiêu chí	Hoàn thành tốt	Hoàn thành	Chưa hoàn thành
1	Kể tên một số hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường.			
2	Hợp tác được với bạn để cùng xây dựng và thực hiện hoạt động xây dựng và phát triển nhà trường.			
3	Chỉ ra được những cách đã thực hiện để phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè.			
4	Thực hành những cách phù hợp để phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè.			
5	Đề xuất được các biện pháp rèn luyện để thực hiện tốt kỉ luật, quy định của nhóm, lớp, trường, cộng đồng.			